

PARÇADA ANLAM - 2 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Tatlı diller şekerleşir
Mutluluk kalbe yerleşir
Eller, gönüller birleşir
Bugün bayram sabahıdır

Bu dörtlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelin Birlik Olalım   B) Bayram Sevinci
C) Tatlı Dil   D) Hep Birlikte Mutluyuz

2. Peygamberdevesi böceği vücudunun yaprak ya da dal parçalarına benzemesi ve bulunduğu ortama göre renk değiştirme özelliği sayesinde çok iyi gizlenir. Çok yavaş yürüyen bu böcek, avını yakalamada çok hızlıdır. Hiç hareket etmeden durur ve yanına bir avın yaklaşmasını bekler. Sonra da avını ön bacaklarıyla yakalar. Peygamberdevesi; tırtıllar, kelebekler, çekirgeler ve sineklerle beslenir.

Bu parçada "peygamberdevesi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne ile beslendiğine
B) Vücut yapısının bitkileri andırmasına
C) Avını nasıl yakaladığına
D) Çok hızlı yürüyen bir böcek olduğuna

3. Günaydın tavuklar, horozlar!
Artık memnunum yaşamaktan
Sabah erken kalktığım zaman
Siz varsınız;
Gündüz, işim var, arkadaşlarım,
Gece, yıldızlar var, karım var,
Günaydın tavuklar, horozlar!

Necati Cumalı

Bu dörtlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci   B) Dostluğa özlem
C) Aile sevgisi   D) Hayvan sevgisi

4. Bir milleti geçmişten geleceğe taşıyan en önemli unsur dildir. Dil sayesinde toplumun geçmişteki değerleri, fikirleri ve yaşayış biçimleri bugüne, bugünden de yarına taşınır. Dil, insanın geçmişini öğrenmesinde önemli bir araçtır.

Bu parçada dilin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kültürel öğeleri gelecek nesillere aktarma
B) İnsanlar arasındaki bağı kuvvetlendirme
C) Toplumun değişmesine yardımcı olma
D) Toplumsal düzeni koruma

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geleneksel Türk evlerinde kapıların üzerinde bulunan tokmakların bir görüntü zenginliği olmanın ötesinde işlevleri vardır. Ev halkının geldiği yeri, ev sahibinin hangi meslekle uğraştığını ve ailenin ekonomik durumunu yansıtır kapı tokmaklarındaki ayrıntılar. Çok basit şekilde olanlarının yanı sıra küçük birer sanat eseri olarak değerlendirilebilecek örnekleri de mevcuttur. Tokmaklarda çoğunlukla el şeklinin tercih edilmesi, insan elinin bolluğu ve bereketi temsil etmesi inancına dayanır.

5. Bu parçaya göre geleneksel Türk evlerindeki kapı tokmakları aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi vermez?

- A) Evde yaşayanların nereden geldiği
B) Ev sahibinin mesleği
C) Evde kaç kişinin bulunduğu
D) Evde yaşayanların maddi durumu

6. Geleneksel Türk kapılarındaki tokmaklarda el şeklinin tercih edilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapı çalınırken tokmakların elle tutuluyor olması
B) Elin, bereketin sembolü olduğuna inanılması
C) Kullanımının daha kolay olması
D) Diğer şekillerin yapımında zorluk çekilmesi

7. Geçmiş, yaşanmış bitmiştir artık. Geçmişe müdahale etme ihtimalimiz yoktur. Oysa gelecek farklı. Hepimiz, geleceğimizi iyi planlamalı, yaşantımızı bu plana göre sürdürmeliyiz. Çünkü ömrümüzün geri kalan kısmı gelecekte yaşanacaktır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan zamanın nasıl geçtiğinin farkına varmaz.
B) Geçmişinden ders almayanlar onu yeniden yaşamak zorunda kalır.
C) Geçmişini değiştirmek imkânsızdır ama geleceği tasarlamak mümkündür.
D) İyi bir gelecek, geçmişten alınan derslerle kurulur.

PARÇADA ANLAM - 2 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

8. Ülkemizin kurtuluş serüveni Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı ile başlamıştır. Bir başka ifade ile mücadele ateşi ilk Samsun'da yakılmıştır. Mücadele ateşinin yakıldığı tarih, Atatürk'ün Bandırma vapuru ile Samsun'a geldiği 19 Mayıs 1919'dur. Burada yakılan mücadele ateşi bütün Anadolu'yu sarmıştır.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu parçada anlatılanlarla doğrudan ilgilidir?

9. Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü
...

Arif Nihat Asya

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

10. Doğanın en önemli bileşeni yeşil örtü yani bitkiler dünyasıdır. Bu düşünceden hareketle bitkileri tanımanın, onlarla dost olmanın ve onları insanlara sevdirmenin en büyük hayır işlerinden biri olacağını düşündüm ve bu botanik bahçesini kurdum. Bu bahçeyle insanlara bitkilerin dünyasını tanıtmaya ve onları bitkiler konusunda bilinçlendirmeye çalışıyoruz.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Botanik bahçeniz ne zaman kuruldu ve nasıl büyüdü?
B) Bitkiler için çok emek harcıyorsunuz?
C) Bu botanik bahçesini niçin kurdunuz?
D) İnsanlara doğa sevgisi kazandırmak için neler yapılmalıdır?

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türküler, halkın sözlü geleneğinde oluşmuş ürünlerdir. Çağdan çağa, bölgeden bölgeye içeriğinde ve biçiminde değişiklik olabilir. Belli bir ezgi eşliğinde söylenir. Türkülerde toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren sosyal olaylara yer verilebileceği gibi şahısların yaşadığı duygulara da yer verilebilir. Türküler, başlangıçta söyleyeni belli olan ancak zamanla asıl sahipleri unutulmuş yani anonimleşen ürünlerdir. Anonimleşerek halkın malı olan bu ürünler, halkın dilinde dolaşa dolaşa farklı coğrafyalara yayılır. Onların oluşmasında ve yayılmasında saz şairlerinin büyük emekleri vardır. Saz şairi (âşık) toplumda gördüğü, işittiği ya da yaşadığı olayları yeteneği ölçüsünde saz eşliğinde dile getirir, toplumun beğenisine sunar. Türküleri oluştururken halkın konuştuğu Türkçeyi kullanır. Unutulan, günümüzde kullanılmayan pek çok kelime türkülerde canlılığını korur.

11. Bu parçaya göre türküler kimler tarafından oluşturulur?

- A) Saz şairleri
B) Toplumun ileri gelenleri
C) Yaşlı bilgiler
D) Halkın seçtiği kişiler

12. Bu parçada türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumsal olayların ve kişisel duyguların konu edildiğine
B) Halkın konuştuğu Türkçenin kullanıldığına
C) Saz eşliğinde söylendiğine
D) Konularına göre farklı isimlerle anıldığına